

стримуючий фактор – лише сила, тоді як моральні норми не діють або поступаються у шкалі цінностей перед силою. Тобто домінує бажання власного самоствердження у будь-який спосіб, навіть за рахунок інших людей, тобто моральні принципи нечіткі, нестійкі, дуже “гнучкі” тощо. Загальний девіз задоволення власних бажань, потреб, інтересів зводиться до примітивної формули “хочу – беру, навіть силоміць”. Отже, за допомогою насильства, жорстокості, агресії реалізується бажання самоствердитися, отримати та зберегти певний статус серед однолітків чи у певній соціальній групі, відчутти себе дорослим, здатним на вчинок. Основною мотивацією насильницької поведінки є протидія тим, хто, на думку дитини-кривдника, обмежує, перешкоджає досягненню його потреб та задоволенню інтересів або не вірить у його дорослість.

Підсумовуючи, хочемо наголосити, поведінка дітей – це віддзеркалення тих процесів, що відбуваються в суспільстві взагалі та в окремій сім’ї зокрема. Одночасно ситуація з дітьми-кривдниками сьогодні – це, так би мовити, “ескіз” майбутньої криміногенної ситуації. Тому для поліпшення ситуації, по-перше, необхідно налагодити психологічну роботу з дітьми-жертвами домашнього насильства, оскільки саме вони часто в майбутньому стають кривдниками. Ця ланка роботи на сьогодні є складною, адже потребує вирішення кадрового питання щодо практичних психологів.

Другою складовою запобігання домашньому насильству з боку дітей-кривдників є постійна профілактична робота з неблагополучними сім’ями, девіантними підлітками, особливо під час локдаунів, коли виховна робота в школах зведена нанівець.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Звіти про результати роботи підрозділів органів Національної поліції України з протидії насильству в сім’ї за 2016 р. – 2020 р. (форма № 1–НС).
2. Соціальна і корекційна робота з особами, які вчинили насильство в сім’ї: навч.-метод. посібник: у 2 т. / за заг. ред. Бандурки О.М., Левченко К.Б., Трубавіної І.М. Київ: Україна, 2011. Т. 1. 171 с.
3. Соціальна обумовленість та показники здоров’я підлітків та молоді: за результатами соціологічного дослідження в межах міжнародного проекту “Здоров’я та поведінкові орієнтації учнівської молоді”: моногр. / О.М. Балакірева, Т.В. Бондар та ін.; наук. ред. О.М. Балакірева; ЮНІСЕФ, ГО “Укр. ін-т соц. дослідж. ім. О. Яременка”. К.: Поліграфічний центр “Фоліант”, 2019. 127 с.
4. Важковиховуваність: сутність, причини, реабілітація: навчальний посібник для соціальних педагогів та практичних психологів освітніх закладів / за ред. О.М. Полякової. Суми: Університетська книга, 2009. 346 с.
5. *Коніщева Н.Й.* Наслідки трансформації української сім’ї. Дитинство без насилля: суспільство, школа і сім’я на захисті прав дітей: зб. матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конф. / за заг. ред. проф. О. Кікінежді. Тернопіль: Стереарт, 2014. 802 с.
6. *Король А.* Причини та наслідки явища булінгу. Відновне правосуддя в Україні. 2009. № 1–2 (13). С. 84–93.

REFERENCES

1. Zvity pro rezultaty roboty pidrozdiliv orhaniv Natsionalnoi politsii Ukrainy z protyдии nasylystvu v simi za 2016 r.–2020 r. (forma № 1–NS). “Reports on the results of the work of the units of the National Police of Ukraine for Combating Domestic Violence for 2016–2020 (form № 1-NA)” [In Ukrainian].

2. Sotsialna i korektsiina robota z osobamy, yaki vchynyly nasylstvo v simyi. “Social and Corrective Work with People Who Have Committed Domestic Violence”: manual: in 2 vol. / for general. ed. Bandurka O.M., Levchenko K.B., Trubavina I.M. Kyiv: Ukraine, 2011. Vol. 1. 171 p. [In Ukrainian].

3. *Balakirieva, O.M., Bondar, T.V.* (2019) Sotsialna obumovlenist ta pokaznyky zdorov'ia pidlitkiv ta molodi: za rezultatamy sotsiolohichnoho doslidzhennia v mezhakh mizhnarodnoho proektu “Zdorovia ta povedinkovi orientatsii uchnivskoi molodi”. “Social Conditionality and Health Indicators of Adolescents and Young People: according to the Results of a Sociological Study within the International Project “Health and Behavioral Orientations of Student Youth”: monograph. / ed. O.M. Balakiriev; UNICEF, NGO “Ukr. Inst. of Soc. research them. O.Yaremenko”. K.: Polygraphic Center “Foliant”. 127 p. [In Ukrainian].

4. Vazhkovykhovuvanist: sutnist, prychny, rehabilitatsiia: navchalnyi posibnyk dlia sotsialnykh pedahohiv ta praktychnykh psykholohiv osvितnikh zakladiv. “Difficult Education: Essence, Reasons, Rehabilitation”: a textbook for social educators and practical psychologists of educational institutions. Sumy: University Book, 2009. 346 p. [In Ukrainian].

5. *Konishcheva, N.Y.* (2014) Naslidky transformatsii ukrainskoi simyi. “Consequences of the Transformation of the Ukrainian Family”. Childhood without violence: society, school and family in defense of children’s rights: coll. of materials International. scientific-practical conf. / gen. ed. prof. O. Kikinezhdi. Ternopil: Stereoart, 2014. 802 p. [In Ukrainian].

6. *Korol, A.* (2009) Prychny ta naslidky yavyscha bulinhu. “Causes and Consequences of Bullying”. Restorative Justice in Ukraine 1–2 (13), P. 84–93 [In Ukrainian].

UDC 343.91-053.6

Lubenets Iryna,Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
Leading Researcher, State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-2597-0356**Chabaiovskyi Taras,**Candidate of Juridical Sciences, Senior Staff Scientist,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-1494-8196

CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE CHILD-OFFENDER

Against the background of the crisis that has affected almost all spheres of life in modern society, the institution of the family is also under destructive effects, as a result of which the closest people often become a source of danger for each other. Today, the problem of domestic violence is exacerbated by the current COVID-19 pandemic, the introduction of a lockdown in many countries, in which the victim is forced to spend a lot of time with his perpetrator in the same room. The facts of aggression, cruelty and violence of children are especially dangerous. The purpose of research article is to compile a criminological description of child abusers. The study examines the factors that most often contribute to the formation of aggressive behavior of the child abuser. It is emphasized that the phenomenon of domestic violence committed by children should not be considered as a separate socio-pedagogical problem, but in an interaction with other components of deviant behavior of modern children. An analysis of the scientific literature, as well as official statistics on children who commit domestic violence, found that the vast majority were adolescents

© Lubenets Iryna, Chabaiovskyi Taras, 2021

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2021.4\(54\).22](https://doi.org/10.36486/np.2021.4(54).22)

Issue 4(54) 2021

<http://naukaipravoohorona.com/>

between the ages of 14 and 17. Such children usually come from families where the parents lead a destructive lifestyle, abuse alcohol or drugs, and violence is considered the norm in the family. The authors note that in most cases the facts of domestic violence by children remain dormant because the victims do not turn to law enforcement agencies.

It has been emphasized that with the help of violence, cruelty, aggression the desire to assert oneself, gain and maintain a certain status among peers or in a certain social group, to feel like an adult capable of action is realized. The main motivation for violent behavior is counteraction to those who, in the opinion of the child abuser, limit, hinder the achievement of his needs and interests or do not believe in his adulthood.

It has been concluded that the behavior of children is a reflection of the processes that take place in society in general and in the individual family in particular. Therefore, to improve the situation, it has been suggested to establish psychological work with child victims of domestic violence, as they are often the perpetrators in the future.

Keywords: aggression, deviant behavior, child abuser, domestic violence, minors, adolescents, family.

Отримано 01.12.2021